

■ مبلغی که امروز بابت خرید این کتاب می‌پردازید،

در مقابل هزینه‌هایی که در آینده بابت

نخواندن آن پرداخت خواهید کرد،

بسیار ناچیز است ...

لی‌لی‌پوت

روان‌شناسی یازدهم

شناسنامه

سرشناسه: قاسمی، الناز

عنوان: لی‌لی‌پوت روان‌شناسی یازدهم

مشخصات نشر: تهران، شرکت انتشارات کلاغ سپید،

۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص، مصور (رنگی)

فروست: مجموعه کتاب‌های لی‌لی‌پوت

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۷۴-۲۵-۱

شناسه افزوده: میرحسینی، امید

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

وضعیت فهرست‌نویسی: فبیای مختصر

شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۱۶۶۷۶

■ ناشر: شرکت انتشارات کلاغ سپید

■ رئیس هیأت مدیره: مهندس ابوالفضل جوکار

■ معاونت علمی: مهندس محمد جوکار

■ مدیران تألیف: مهندس محمد صحت‌کار، مهندس علی منصف‌شکری

■ عنوان کتاب: لی‌لی‌پوت روان‌شناسی یازدهم

■ مؤلفین: الناز قاسمی، امید میرحسینی

■ ویراستاران علمی و فنی: پدram هدایتی، نیلوفر نصیری، زهرا عزیزی

■ مدیر کنترل پروژه: منصوره مردانی سرور

■ امور اجرایی: محمدرضا الکاکی

■ سرپرست واحد فنی: سامان شاهین‌پور

■ صفحه‌آرهای: مرجان جلال، سینا فری‌پور

■ سرپرست گروه گرافیک: اسماعیل شریف‌کافمی

■ گروه گرافیک و رسم شکل: منصوره محمدی، آزاده نوریان، مصطفی صالح

■ چاپ و صحافی: گاج

■ مدیر چاپ: علی مززعتی

■ نوبت چاپ: اول (۱۳۹۷)

■ شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

■ قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

■ تلفن: ۶۴۲۰-۰۲۱

■ صندوق پستی: ۳۷۷-۱۳۱۴۵

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بین چهارراه ولیعصر (عج) و فلسطین،

شماره ۹۱۹

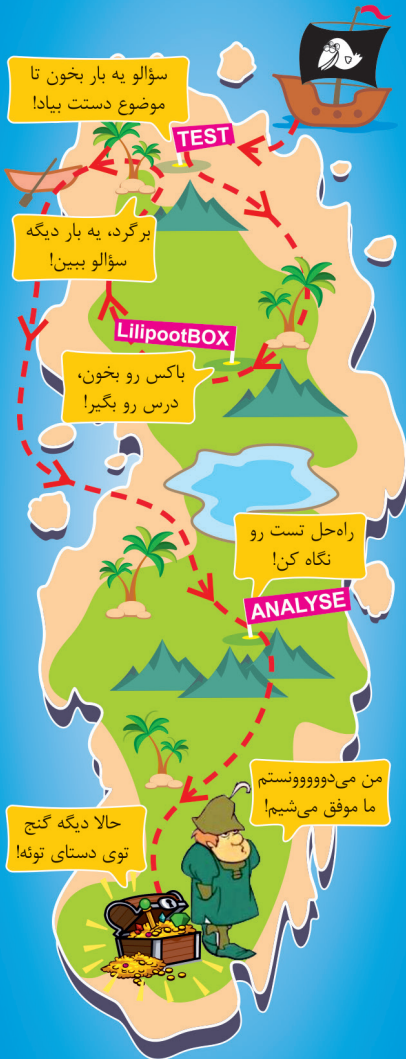
■ ارسال کتاب با پیک (گاجت): ۶۴۲۰-۰۲۱

■ اولیاء عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشرشده،

لطفاً به سایت www.gaj.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات گاج محفوظ است. هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را به هر صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و جزوه ندارد و متخلفین به موجب ماده ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نقشه گنج

مقدمه مدیر تألیف

داستان «سفرهای گالیور» داستان سفر به یک شهر رؤیایی با آدم‌هایی کوچک و خیال‌گونه است؛ روایت زندگی آدم‌هایی پرشور و دوست‌داشتنی در سرزمین جادویی لی‌لی‌پوت!

در داستان شهر لی‌لی‌پوت، گالیور-قهرمان داستان که بر اثر حادثه‌ای پا بر این سرزمین گذاشته- همراه با آدم کوچولوهای قصه، دست ما را می‌گیرند و با خود به این شهر جادویی می‌برند تا در روایتی مابین واقعیت و رؤیا، از گنجی بزرگ که در این سرزمین کوچک نهان شده، پرده بردارند...

این داستان زیبا و بسیار جذاب، بنیان طراحی شد در ضمیر ما تا این بار نه در عالم خیال بلکه در واقعیت، مردانی بزرگ را در انتشارات کلاغ سپید گرد هم آوریم تا داستان شما را بگیرند و با خود به سرزمین خیال‌انگیز کتاب‌ها ببرند و داستانی جدیدتر و متفاوت از آن چه تاکنون در کلاس‌های مدرسه یاد گرفته‌اید را برای شما روایت کنند؛ داستانی شورانگیز از گنج‌های پنهان شده در کتاب‌ها و شگفتی‌های بر زبان نیامده در کلاس‌ها ...

پس همین امروز دستت را به ما بده

و با ما به **لی‌لی‌پوت** قدم بگذار!

در دست‌های ما نقشه گنجی بزرگ نهان است.

مقدمه مؤلفین

■ تقدیم به دخترمان ترانه ...

«رابرت روزنتال» روان‌شناس آمریکایی در دهه ۱۹۶۰ میلادی آزمایشی روی دانش‌آموزان مدرسه‌ای در ایالت کالیفرنیا انجام داد که نتیجه جالبی را در برداشت.

وی دانش‌آموزان را به صورت کاملاً تصادفی به دو گروه تقسیم کرد و بدون آن‌که آزمون هوشی از آنان بگیرد، این دو گروه را به معلمان مدرسه، این‌گونه معرفی کرد: «با توجه به آزمایش هوشی که از دانش‌آموزان گرفته شده است، دانش‌آموزان گروه اول استعداد و ضریب هوشی بالاتری نسبت به گروه دوم دارند.» در طی سال تحصیلی معلمان به تدریس هر دو گروه پرداختند و سرانجام در انتهای سال، پس از برگزاری امتحان، میزان نمره‌های گروه اول که به عنوان دانش‌آموزان باهوش و مستعد معرفی شده بودند، به مراتب بهتر از دانش‌آموزان گروه دوم بود.

انتظار و باوری که معلمان گروه اول نسبت به تیزهوش بودن دانش‌آموزان داشتند، باعث عملکرد بهتر آن‌ها شده بود. از این مسئله در روان‌شناسی با عنوان «اثر انتظار بر بهبود عملکرد» یاد می‌شود. این انتظار می‌تواند بیرونی باشد، مثل انتظار معلمان گروه اول بر بهبود عملکرد دانش‌آموزان و یا می‌تواند درونی باشد، مثل انتظار ما از خودمان.

اگر تمرین کنیم که همیشه نسبت به خود انتظار مثبت داشته باشیم و از افکار منفی درباره خود دوری کنیم، می‌توانیم منتظر بهبود عملکردمان باشیم. ■

E. Qasemi

الناز قاسمی

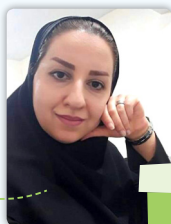

O. MirHosseini

امید میرحسینی

تیم تألیف و ویراستاری

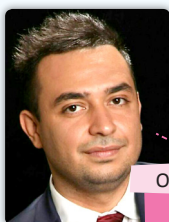
کتاب‌های روان‌شناسی لی‌لی‌پوت

E. Qasemi

الناز قاسمی

دکترای روان‌شناسی

O. MirHosseini

امید میرحسینی

دکترای روان‌شناسی

P. Hedayati

پدرام هدایتی

دانش‌آموخته

علوم سیاسی

دانش‌آموخته

مدیریت بازرگانی

N. Nasiri

نیلوفر نصیری

دانش‌آموخته

مدیریت بیمه

Z. Azizi

زهرا عزیز

فهرست

۷	روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه	درس ۱
۳۳	روانشناسی رشد	درس ۲
۶۱	احساس، توجه، ادراک	درس ۳
۷۹	حافظه و علل فراموشی	درس ۴
۹۷	تفکر (۱): حل مسئله	درس ۵
۱۱۳	تفکر (۲): تصمیم‌گیری	درس ۶
۱۲۷	انگیزه و نگرش	درس ۷
۱۴۱	روانشناسی سلامت	درس ۸

ویلهلم ماکسیمیلیان وونت

۱۸۳۲-۱۹۲۰

روان شناس آلمانی

و بنیان گذار علم روان شناسی تجربی

1

LESSON

■ روان شناسی:

تعریف و روش مورد مطالعه

قلمرو علم روان‌شناسی

TEST 001

- کدام یک از پرسش‌های زیر در حوزه علم روان‌شناسی می‌گنجد؟
- ۱) سهم نسبی کدام آلاینده طبیعی در هوای کره زمین از بقیه بیشتر است؟
 - ۲) علت به وجود آمدن آبرفت چیست؟
 - ۳) عوامل مؤثر بر فراموشی چیست؟
 - ۴) دلایل رکود اقتصادی چیست؟

LILIPOOTBOX

🍏 قبل از تعریف علم روان‌شناسی چند پرسش را طرح می‌کنیم:

- چرا هنگام مطالعه، حواسمان مدام پرت می‌شود؟
- چرا مطالعه با فاصله زمانی، بهتر از مطالعه بدون فاصله زمانی است؟
- عوامل مؤثر بر فراموشی چیست؟

روان‌شناسی علمی است که با استفاده از روش علمی به پژوهش و مطالعه روان (ذهن)، فرایندهای ذهنی و رفتار در موجودات زنده می‌پردازد. به عبارتی دیگر روان‌شناسی به مباحث رفتار و فرایندهای روانی می‌پردازد که منظور از رفتار کلیه حرکات، اعمال و رفتار قابل مشاهده مستقیم و غیرمستقیم و منظور از فرایندهای روانی مباحثی همانند احساس، ادراک، تفکر، هوش، شخصیت، هیجان و انگیزش، حافظه و... است

📌 **پاسخ علمی** به پرسش‌های مطرح شده، در قلمرو علم روان‌شناسی می‌گنجد. پاسخ دقیق به چنین پرسش‌هایی دغدغه روان‌شناسان است.

ANALYSE

📌 «عوامل مؤثر بر فراموشی چیست؟» از پرسش‌هایی است که در حوزه علم روان‌شناسی می‌گنجد و بررسی می‌شود.

پاسخ گزینه ۳

افراد غیرمتخصص در مواجهه با پرسش‌های مطرح شده در روان‌شناسی چگونه دیگران را به تبعیت و پیروی وادار می‌کنند؟

- ۱... پاسخ‌گویی عامیانه به این پرسش‌ها
- ۲... راه‌حل‌های ایجابی
- ۳... پاسخ‌گویی عالمانه به این پرسش‌ها
- ۴... موکول کردن پاسخ به آینده

LILIPOOTBOX

🍏 برای آگاهی از درستی یا نادرستی پاسخ در علم روان‌شناسی باید آن‌ها را با واقعیت‌های تأیید شده این علم مطابقت دهید. در صورت ناهمخوانی، پاسخ، پذیرفته نیست. روش دیگر اینکه اگر با پاسخی مواجه شدیم که دانشی از آن وجود نداشت باید آن پاسخ با روش‌های علمی قابل بررسی باشد تا صحت‌اش تأیید شود.

👉 هر فردی می‌تواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، اما پاسخ‌های دقیق و معتبر با ارزش است.

🍏 روان‌شناسی، با پرسش‌های بسیاری مواجه است که پاسخ‌گویی به آن‌ها دانش و پژوهش روزافزونی را می‌طلبد. افراد غیرمتخصص به این پرسش‌ها، پاسخ‌های عامیانه می‌دهند و به تدریج دیدگاه شخصی خود را باور کرده، تبعیت دیگران را می‌طلبند.

ANALYSE

🍏 افراد غیرمتخصص در مواجهه با پرسش‌های روان‌شناسی پاسخ‌های عامیانه می‌دهند و به تدریج دیدگاه خود را باور می‌کنند و تبعیت دیگران را می‌طلبند.

پاسخ گزینه ۱

E
T
O
N

علم تجربی

TEST 003

- علم تجربی از برای بررسی موضوع مورد مطالعه استفاده می‌کند.
- ۱) حدس‌ها و گمان‌های افراد
 - ۲) روش‌ها و ابزارهای موقتی
 - ۳) آزمایش‌ها و روش‌های فراطبیعی
 - ۴) روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری

LILIPOOTBOX

یکی از اقسام علوم بشری که از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری برای بررسی موضوع مورد مطالعه استفاده می‌کند، علم (علوم) تجربی است.

مبنای علوم تجربی، تجربه، آزمایش و مشاهدات انسانی است.

علم شیمی، علم فیزیک، علم زیست، روان‌شناسی و آزمایشگاهی نمونه‌هایی از علوم تجربی هستند.

ANALYSE

علم تجربی از ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری برای بررسی موضوع مورد مطالعه استفاده می‌کند.

پاسخ گزینه ۴

NOTION

مراتب بیان‌های علمی **TEST 004**

- دومین مرتبه در سلسله‌مراتب بیان‌های علمی چه نام دارد؟
 (۱) مسئله فرضیه (۲)
 (۳) اصول یا قوانین نظریه (۴)

LILIPOOTBOX

🍏 سلسله مراتب بیان‌های علمی^۱ مطابق نمودار زیر است:

- 🍏 سؤال‌هایی که باعث شکل‌گیری پژوهش‌های علمی می‌شوند، مسئله نام دارند.
 🍏 آیا ژن‌ها می‌توانند سبب بروز اختلال‌های روانی شوند؟
 🍏 پاسخ خردمندان و سنجیده به مسئله‌های علمی فرضیه^۲ نامیده می‌شود.
 🍏 ژن‌ها در بروز اختلال‌های روانی تأثیرگذار هستند.
 🍏 فرضیه‌ها، در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.
 🍏 قانون یا اصل تأثیر ژن‌ها بر بروز اختلال‌های روانی.
 🍏 به مجموعه‌ای از قوانین علمی، نظریه می‌گویند.
 🍏 نظریه تأثیر ژن و محیط بر بروز اختلال‌های روانی.

ANALYSE

🍏 دومین مرتبه در سلسله‌مراتب بیان‌های علمی «فرضیه» است.

پاسخ | گزینه ۲

NOTE

1- Proposition 2- Hypothesis

فرضیه

TEST 005

- کدام گزینه فرضیه محسوب می‌شود؟
- (۱) چرا اضطراب تمرکز را مختل می‌کند؟
- (۲) امید به آینده انگیزه پیشرفت را افزایش می‌دهد.
- (۳) خارش کف دست، نشانه‌ای از به دست آوردن پول است.
- (۴) همواره برای آینده خود برنامه‌ریزی داشته باشید.

LILIPOOTBOX

🍏 دانشمندان با توجه به دانش و تجربه خودشان و پیشینیان سعی می‌کنند پاسخ‌های خردمندانه و سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند. به این قبیل پاسخ‌ها، **فرضیه** می‌گویند.

📌 **فرضیه**، پاسخ اولیه پژوهشگران به **مسئله‌های علمی** است، که می‌تواند صحیح یا غلط باشد.

🕒 گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود. [این جمله، مثالی برای فرضیه است].

📌 فرضیه‌ها ضمن این‌که می‌توانند در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگری هم بشوند.

ANALYSE

- **گزینه (۱):** جمله پرسشی است و فرضیه محسوب نمی‌شود.
- **گزینه (۲):** جمله‌ای خبری، خردمندانه و مبتنی بر دانش و تجربه است.
- **گزینه (۳):** باوری خرافاتی است و جمله خردمندانه نیست.
- **گزینه (۴):** جمله دستوری (امری) است.

پاسخ گزینه ۲

E
T
O
N

سطوح نظریه‌های علوم اجتماعی

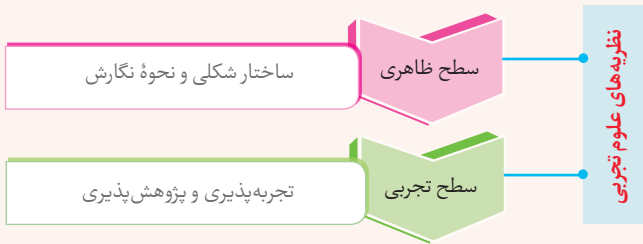
TEST 006

- نظریه‌های علوم تجربی دارای دو سطح و هستند.
- (۱) تجربه‌پذیری - پژوهش‌پذیری (۲) منطقی - فلسفی
- (۳) ظاهری - تجربی (۴) ساختار شکلی - نحوه نگارش

LILIPOOTBOX

نظریه‌های علوم تجربی را براساس **سودمندی** و **کاربردی بودن آن** می‌سنجند.

نظریه‌ها علوم تجربی دارای دو سطح هستند:

همهٔ نظریه‌های علمی در دو سطح به یک اندازه رشد نکرده‌اند؛ زیرا ساختار ظاهری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست.

ANALYSE

نظریه‌های علوم تجربی دارای دو سطح ظاهری و تجربی هستند.

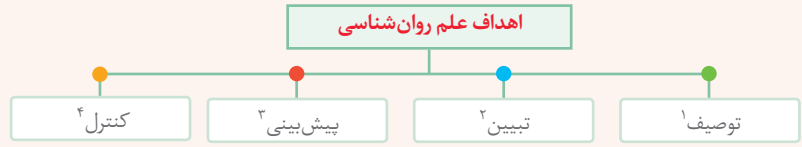
پاسخ گزینه ۳

NOTE

اهداف علم روان‌شناسی **TEST 008**

کدام گزینه هدف علم روان‌شناسی نیست؟
 (۱) توصیف (۲) کنترل (۳) پیش‌بینی (۴) قضاوت

LILIPOOTBOX

🍏 منظور از **توصیف**، بیان دقیق و روشن مفهوم موردنظر است، یا به عبارتی دیگر بیان چستی یک پدیده است.

🍏 حافظه یعنی قدرت یادآوری و بازشناسی خاطرات گذشته. [این جمله، مثالی برای توصیف است].
 🍏 روان‌شناسان سعی می‌کنند در توصیف پدیده‌ها تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند.

🍏 منظور از **تبیین**، بیان چرایی یک پدیده است.
 🍏 تکرار به موقع خاطرات موجب تحکیم حافظه می‌شود. [این جمله، مثالی برای تبیین است].

🍏 منظور از **پیش‌بینی**، این است که ما بتوانیم بفهمیم اگر موجود زنده تحت شرایط خاصی قرار بگیرد، چگونه رفتار خواهد کرد.

🍏 رفتار پرخاشگرانه زمانی افزایش پیدا می‌کند که فرد تحت تأثیر فشار روانی زیادی باشد.
 [این جمله، مثالی برای پیش‌بینی است].

🍏 منظور از **کنترل**، تغییر شرایطی است که رفتار را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

🍏 زمانی که روان‌شناس به فردی کمک می‌کند تا بر ترس‌های خود غلبه کند. [این جمله، مثالی برای کنترل است].
 🍏 هرچه توصیف و تبیین دقیق‌تر باشد، پیش‌بینی و کنترل بهتر صورت می‌گیرد.

🍏 پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های زیادی هستند؛ به همین دلیل توصیف و تبیین پدیده‌ها دشوار است.

ANALYSE

🍏 توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل، اهداف علم روان‌شناسی هستند. قضاوت، جایگاهی در علم روان‌شناسی ندارد.

پاسخ گزینه ۴

1- Description 2- Explanation 3- Prediction 4- Control

منابع کسب شناخت

TEST 009

- فلاسفه، کدام‌یک از «منابع کسب شناخت» را استفاده می‌کنند؟
- (۱) استاد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار
- (۲) روش علمی
- (۳) شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش‌های شهودی
- (۴) شیوه خردگرایانه

LILIPOOTBOX

انسان‌ها در پاسخ به سؤال و برای کسب شناخت از منابع گوناگونی استفاده می‌کنند. در جدول زیر به چهار منبع کسب شناخت اشاره شده است:

ویژگی‌ها	منابع کسب شناخت	کاربرد
مبتنی بر منطق	شیوه خردگرایانه	فلسفه
استفاده از افراد متخصص و با تجربه و منابع معتبر	استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار	تاریخ، الهیات و ...
مبتنی بر درک درونی و شخصی و غیر قابل تعمیم	شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش‌های شهودی	عرفان
مبتنی بر روش‌های تجربی، روش‌های علمی، عینی و قابل تکرار	روش علمی	علم فیزیک، شیمی و ...

بسیاری از دانشمندان علوم تجربی بیش از حد به یافته‌های خود اعتماد می‌کنند و منابع دیگر کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند.

موضوع دانشمندان نسبت به سایر منابع شناخت باید «نمی‌دانم» باشد، نه این‌که «نیست!».

ANALYSE

فلاسفه از شیوه خردگرایانه استفاده می‌کنند که مبتنی بر منطق است.

پاسخ گزینه ۴

- دانشمندان برای روشن کردن یک موقعیت نامعین و ابهام‌زدایی از آن از استفاده می‌نمایند.
- ۱) روش علمی (۲) طرح مسئله
- ۳) دلایل فلسفی (۴) تجربیات خود و افراد پیشین

LILIPOOTBOX

🍏 «فرایند» جست‌وجوی با قاعده و **نظام‌دار**^۱ برای مشخص کردن یک **موقعیت نامعین**» از کاربردی‌ترین تعریف‌های **روش علمی** است.

🍊 جریان رسیدن به هدف را **فرایند** می‌گویند.

🍋 در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.

🍒 اقدامی که بدون هدف محقق شده، به دلیل توجه نداشتن هدف مشخص، نتیجه‌بخش نخواهد بود.

🍏 روش علمی تابع قواعد مشخصی است که به صورت منظم طی می‌شود، به همین دلیل آن را **نظام‌دار** می‌دانیم.

🍋 مواجهه **منظم** و **قاعده‌مند** دانشمند با مسئله، از مهم‌ترین تفاوت‌های وی با فرد عادی در این زمینه است.

🍏 با طرح مسئله، **موقعیت ناشناخته** خلق می‌شود و با روش علمی، موقعیت ناشناخته روشن می‌شود و ابهام‌زدایی صورت می‌گیرد.

ANALYSE

🍒 با استفاده از **روش علمی**، موقعیت ناشناخته روشن می‌شود و ابهام‌زدایی صورت می‌گیرد.

پاسخ گزینه ۱

متغیر و ثابت

TEST 011

اگر در پژوهشی، نوجوانانِ پسر شانزده ساله استان کرمان، با وزن‌های متفاوت حضور داشته باشند، متغیر کدام است؟
 (۱) جنسیت (۲) وزن (۳) استان (۴) سن

LILIPOOTBOX

به هر چیزی که تغییر می‌کند، **متغیر** می‌گوییم.

• نمرهٔ یک درس، مقادیر مختلفی از یک تا بیست را شامل می‌شود؛ پس نمره، متغیر است.

• هوش افراد، ضرایب متفاوتی دارد؛ پس هوش، متغیر است.

به هر چیزی که تغییر نمی‌کند، **ثابت** می‌گوییم.

• اگر در پژوهشی دانش‌آموزان کلاس چهارم به‌عنوان آزمودنی به‌کار روند، «کلاس» ثابت است.

• اگر در پژوهشی دانش‌آموزان ده ساله مشارکت داشته باشند، «سن» ثابت است.

ANALYSE

متغیر، هر چیزی است که تغییر می‌کند. در این پژوهش، جنسیت، استان و سن، ثابت هستند و تنها «وزن» است که تغییر می‌کند.

پاسخ گزینهٔ ۲

TEST
NOTION

تعریف عملیاتی

TEST 012

تعریف عملیاتی کدام واژه سخت‌تر است؟

۱) مغز ۲) سلول ۳) افسردگی ۴) مولکول

LILIPOOTBOX

🍏 در روش عملی هر متغیر باید به طور دقیق بیان شود. به این ویژگی، **تعریف عملیاتی** می‌گویند. 📌 در تعریف عملیاتی، متغیر موردنظر باید **عینی** و **دقیق** تعریف شود؛ به گونه‌ای که همه افراد با مطالعه تعریف مورد نظر به برداشت یکسان (تقریباً یکسان) برسند.

🍏 تعریف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود؛ هرچه متغیر **دقیق‌تر** تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است.

📌 اندازه‌گیری یعنی نسبت دادن عدد به ویژگی‌های اشیا و افراد.

🍷 هورمون، ماده‌ای شیمیایی است که در غدد درون‌ریز ساخته شده و به داخل جریان خون می‌ریزد. 🍷 اضطراب، احساس منتشر، ناخوشایند و مبهم هراس و نگرانی با منشأ ناشناخته است.

ANALYSE

📌 تعریف عملیاتی باید عینی و دقیق باشد؛ پس موضوعات هرچه عینی‌تر باشند، مانند مغز، سلول و مولکول، تعریف عملیاتی ساده‌تری دارند و هر چقدر از عینیت دورتر باشند، مانند افسردگی، تعریف عملیاتی سخت‌تری دارند.

پاسخ گزینه ۳

NOTE

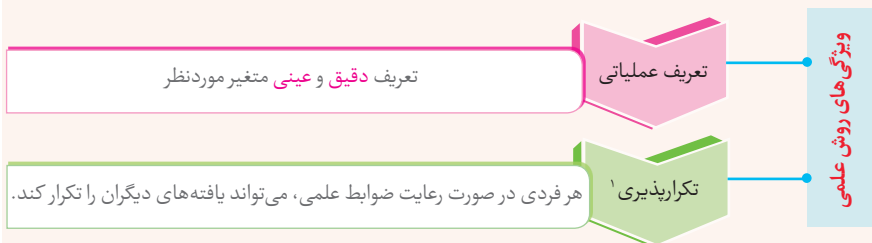
ویژگی‌های روش علمی

TEST 013

- کدام ویژگی روش علمی، به خصوصی و شخصی نبودن یافته‌های به دست آمده اشاره دارد؟
- (۱) تعریف عملیاتی
- (۲) عینی بودن
- (۳) تجربی بودن
- (۴) تکرارپذیری

LILIPOOTBOX

روش علمی دارای دو ویژگی اصلی است که در نمودار زیر قابل مشاهده است:

تعریف عملیاتی باعث می‌شود همه افراد با مطالعه متغیر مورد نظر به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.

تکرارپذیری روش علمی به ما می‌گوید، یافته‌های به دست آمده، خصوصی و شخصی نیست.

ANALYSE

یافته‌های به دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست، بلکه هر فردی در صورت رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند، بنابراین پاسخ درست «تکرارپذیری» است.

پاسخ گزینه ۴

NOTE

1- Repeatability

تعریف روان شناسی

TEST 014

- جامع ترین تعریف روان شناسی در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) علم مطالعه رفتارهای خودآگاه و ناخودآگاه انسان
- (۲) مطالعه زندگی اجتماعی، ذهن و هوشیاری
- (۳) علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)
- (۴) علم مطالعه رفتار و تجارب انسانی

LILIPOOTBOX

🍎 در بین روان شناسان هم، تعریف واحدی برای روان شناسی وجود ندارد.

📖 دلیل اصلی وجود تعاریف مختلف در روان شناسی، گذر زمان و پیشرفت دانش از یک سو و زاویه نگاه دانشمند از سویی دیگر است.

🍊 علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)، جامع ترین تعریف روان شناسی است.

👉 به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار می گویند.

🌸 حرکت جمعی پرندگان، لانه سازی برخی حیوانات، راه رفتن انسان ها و ...

📌 به فعالیت های انسانی که قابل مشاهده مستقیم نیستند، فرایندهای ذهنی (شناخت) می گویند.

🌸 باور، انگیزه، احساس، اندیشه و ...

ANALYSE

📌 علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)، جامع ترین تعریف روان شناسی است.

پاسخ گزینه ۳

NOTE

سطوح شناخت

TEST 015

«شناخت عالی» شامل کدام یک از فرایندهای زیر نمی‌شود؟
 (۱) استدلال (۲) ادراک (۳) قضاوت (۴) تصمیم‌گیری

LILIPOOTBOX

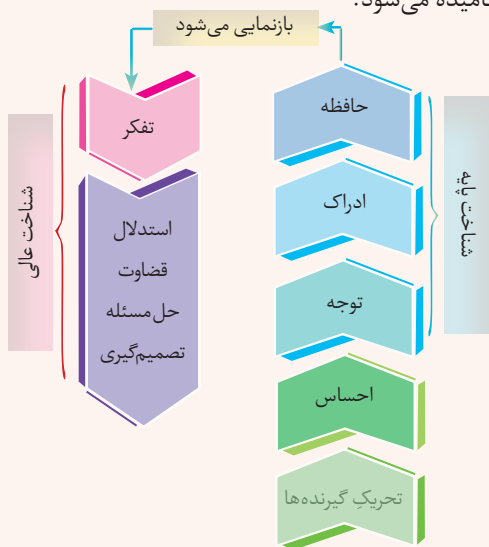
به هر چیزی که گیرنده‌های حسی (مثل گوش، چشم و...) را تحریک می‌کند، محرک می‌گویند. صدا، تصویر، بو و ...

محیط ما لبریز از محرک‌های مختلف است. این محرک‌ها گیرنده‌های حسی همچون گوش و چشم را تحریک می‌کند، که به نتیجه آن احساس می‌گویند.

به کمک توجه یک یا چند محرک احساس شده را، انتخاب می‌کنیم؛ سپس محرک انتخاب شده را تعبیر و تفسیر می‌کنیم.

به فرایند تفسیر محرک‌های انتخاب شده، ادراک^۱ می‌گویند.

محفظه نگهدارنده تفسیرها، حافظه^۲ نامیده می‌شود.

به بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، تفکر^۳ می‌گویند.

تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

از توجه تا تصمیم‌گیری، شناخت^۴ نامیده می‌شود.

به فرایندهایی همچون توجه، ادراک و حافظه شناخت پایه گفته می‌شود.

به انواع تفکر شناخت عالی گفته می‌شود.

ANALYSE

تفکر، استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری، «شناخت عالی» هستند، درحالی‌که ادراک به همراه توجه و حافظه، «شناخت پایه» است.

پاسخ گزینه ۲

1- Perception

2- Memory

3- Thought

4- Cognition

پردازش

TEST 016

هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم.....

- (۱) عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود.
- (۲) عمل پردازش ساده‌تر می‌شود.
- (۳) عمل پردازش دردسترس‌تر می‌شود.
- (۴) عمل پردازش کارآمدتر می‌شود.

LILIPOOTBOX

دریافت و فهم بیشتر پردازش نامیده می‌شود. 🍏

هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود. 🍏

انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند. 🍏

هنگامی که صرفاً برویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه کنیم، پردازش ادراکی^۱ انجام داده‌ایم. 🍏

ترانه به محض این‌که وارد فروشگاه می‌شود، با دیدن لباسی قشنگ، بر خریدن آن اصرار می‌ورزد. 🍏

هنگامی که تلاش می‌کنیم به ویژگی‌های مشترک محرک‌های مختلف دسترسی داشته باشیم، به مفهوم می‌رسیم. به این نوع پردازش، پردازش مفهومی^۲ می‌گویند. 🍏

آرمان وقتی وارد فروشگاه می‌شود و لباس قشنگی را می‌بیند، لباس را از نظر نرمی، کیفیت، دوام و قیمت بررسی می‌کند و سپس تصمیم به خرید می‌گیرد. 🍏

هرچه پردازش مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل‌گرفته، پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود. 🍏

عالی‌ترین مرتبه شناخت، حل مسأله و تصمیم‌گیری است. 🍏

حل مسأله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است. 🍏

ANALYSE

هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود. 🍏

پاسخ گزینه ۱

برای مطالعه

روان‌شناسی نزد پیشینیان

TEST 017

اولین فیلسوف مسلمان که به شرح و توصیف «نفس» پرداخت، چه کسی بود؟
 (۱) ابن سینا (۲) کِنَدی (۳) فارابی (۴) جاحظ

LILIPOOTBOX

🍏 **جاحظ** از پیشگامان روش **علمی - تجربی** است و ابزارهای شناخت انسان را **حس**، **عقل** و **الهام** می‌داند.

🍏 **ابن سحنون** دربارهٔ **هدف‌های آموزشی**، **وظایف معلم** و **آموزش**، مطالب ارزنده‌ای دارد.

🍏 **کِنَدی**، **اولین** فیلسوفی است که در اسلام به شرح و توصیف **نفس** و اقسام آن به شیوهٔ **ارسطو** پرداخته است.

🍏 **فارابی** در نظم بخشیدن به **علوم** و ایجاد هماهنگی میان آن‌ها تلاش علمی وافر کرده است. به نظر او برای رسیدن به سعادت باید **بعد مثبت انسان** تقویت شود. از نظر او شکوفایی فطرت‌ها از طریق **آموزش** امکان‌پذیر است.

🍏 **ابن سینا**، بر اهمیت **ادراک حسی** در جریان شناخت تأکید دارد. وی شناخت راستین را **شناخت عقلی** می‌داند.

🍏 از اصول و روش‌های تربیتی ابن سینا می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

🍏 خودشناسی

🍏 تربیت نفس

🍏 توجه به تفاوت‌های فردی

🍏 شناخت استعدادها

🍏 در نظر گرفتن مراحل رشد

🍏 آموزش گروهی

🍏 تشویق

🍏 بیشتر مطالعات اندیشمندان اسلامی جنبهٔ صوری نظریه‌پردازی بوده است.

ANALYSE

🍏 کِنَدی، اولین فیلسوفی بود که در اسلام به شرح و توصیف نفس و اقسام آن پرداخته است.

پاسخ گزینهٔ ۲

کدام مورد از کارکردهای دستگاه لیمبیک یا کناری نیست؟

- ۱) انگیزش ۲) حافظه ۳) توازن ۴) یادگیری

LILIPOOTBOX

🍏 مغز را می‌توان به سه منطقه اصلی **پیش مغز**، **میان مغز** و **مغز پسین** تقسیم کرد. این واژگان برگرفته از نحوه قرار گرفتن این بخش‌ها از جلو تا عقب دستگاه عصبی در جنین در حال رشد است که همراه با نقش ساختارهای متفاوت آن‌ها بر عملکرد روانی در نمودار زیر نشان داده شده است.

ANALYSE

📌 انگیزش، هیجان، حافظه و یادگیری از کارکردهای دستگاه لیمبیک یا کناری است و توازن، کنترل هماهنگی بدن و کشش عضلانی از کارکردهای مخچه است.

پاسخ گزینه ۳

برای مطالعه

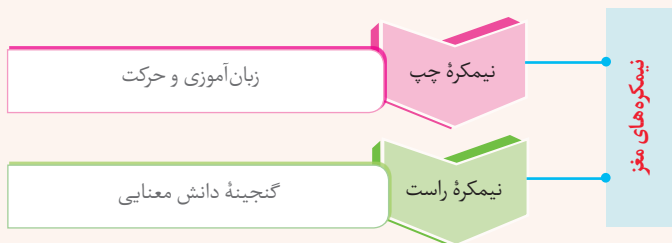
کارکرد نیمکره‌های مغز

TEST 019

- کدام یک از کارکردهای زیر مربوط به نیمکره راست مغز است؟
- (۱) حرکت
- (۲) زبان آموزی
- (۳) دانش معنایی
- (۴) حرکات مهارتی

LILIPOOTBOX

مغز به دو نیمکره چپ و نیمکره راست تقسیم می‌شود که کارکردهای آن به صورت نمودار زیر است:

ANALYSE

گنجینه دانش معنایی، نیمکره راست مغز است.

پاسخ گزینه ۳

NOTE

◀ آرایش، محصول تفکر نیست. آرایش، هنر نیندرتیلان به انبوه مایع است که ارزش فکر کردن ندارند. ▶

برای مطالعه

چهار قطعه نیمکره‌های مغز و قشر مخ

TEST 020

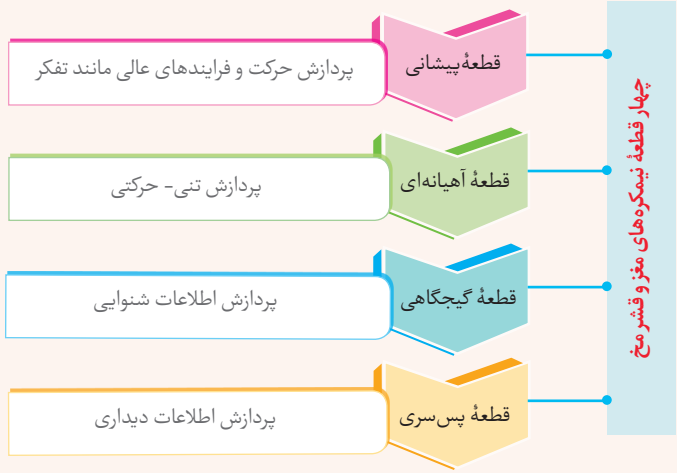
فرایندهای عالی در کدام قسمت مغز صورت می‌گیرد؟

۱) قطعه گیجگاهی ۲) قطعه آهیانه‌ای

۳) قطعه پیشانی ۴) قطعه پس‌سری

LILIPOOTBOX

چهار قطعه نیمکره‌های مغز و قشر مخ به صورت نمودار زیر است:

ANALYSE

فرایندهای عالی مانند تفکر، در قطعه پیشانی صورت می‌گیرد.

پاسخ گزینه ۳

E
T
O
N

شترزه کوچولو پرسید: « دوست داشتنی‌تره یا دوست داشته شدن؟ »

رویا جواب داد: « کمه یکی برای پرند مهم‌تره؟ بال چپ یا بال راست؟ »

« آتوان دوست‌الترویری »